

EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

December 2022 | PL

The Grassroots View - sezon 3, odcinek 22 – COP27: wyzwania i oczekiwania w oczach zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego

Negocjatorzy z państw sygnatariuszy porozumienia klimatycznego z Paryża spotykają się w Egipcie, aby omówić postępy w rozwiązywaniu pilnej kwestii globalnego ocieplenia. Jakie są oczekiwania i obawy związane z COP27? Jaką rolę odgrywa zorganizowane społeczeństwo obywatelskie i czy w negocjacjach poświęca się mu wystarczającą uwagę?

Posłuchaj wypowiedzi na ten temat **Sandry Parthie**, członkini EKES-u, **Adélaïde Charlier**, belgijskiej działaczki zajmującej się zmianą klimatu i prawami człowieka, **Frédérica Simona**, redaktora ds. energii i środowiska w EURACTIV, oraz **Luisy Neubauer**, niemieckiej działaczki na rzecz sprawiedliwości klimatycznej i praw człowieka. (tk)

This page is also available in:

- [ES](#)
- [BG](#)
- [CS](#)
- [DA](#)
- [EN](#)
- [DE](#)
- [ET](#)
- [FR](#)
- [EL](#)
- [GA](#)
- [HR](#)
- [IT](#)
- [LV](#)
- [LT](#)

- [HU](#)
- [MT](#)
- [NL](#)
- [PT](#)
- [FI](#)
- [RO](#)
- [SK](#)
- [SL](#)
- [SV](#)

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

ARTYKU? WST?PNY

Okre?lmy nasze priorytety!

Określmy nasze priorytety!

Drogie Czytelniczki, Drodzy Czytelnicy!

Już prawie dziesięć miesięcy minęło od chwili, gdy Rosja rozpoczęła wojnę w Ukrainie, a na ukraińskie miasta wciąż każdego dnia spadają rakiety. Ostatnie wydarzenia, w tym śmiertelny incydent na terytorium UE, stale przypominają nam o zagrożeniu dla bezpieczeństwa i konsekwencjach wojny. W tej sytuacji jasne jest, jakie powinny być nasze wspólne priorytety UE na najbliższe miesiące.

Pierwszym priorytetem jest nieustająca pomoc dla Ukrainy i jej mieszkańców, którzy muszą teraz żyć w skrajnych warunkach.

Uszkodzone sieci wodociągowe i awarie infrastruktury energetycznej sprawiły, że miliony ludzi w całej Ukrainie nie mają odpowiedniego dostępu do bezpiecznej wody, energii elektrycznej i ciepła. Dlatego Unia musi dalej zapewniać wsparcie i solidarność.

Drugi priorytet to bezpieczeństwo Unii i wartości demokratyczne. Dlatego ucieszyła mnie zapowiedź Szwecji, że podczas kolejnej – szwedzkiej właśnie – prezydencji w Radzie UE to bezpieczeństwo obywateli i obywateli UE oraz ochrona jej podstawowych wartości będą jednymi z głównych kwestii wytyczających kierunek polityczny. Teraz, gdy z całych sił wspieramy Ukrainę,

nie możemy pozwolić, aby nasze bezpieczeństwo lub nasze wartości uległy zachwianiu. Jedność Europy jest sprawą pierwszorzędą!

Pozostałe priorytety dotyczą radzenia sobie w obliczu bezprecedensowego kryzysu energetycznego oraz przyspieszenia zielonej transformacji. Prognozy dla europejskiej gospodarki nie nastrajają optymistycznie – pod koniec roku inflacja w UE może osiągnąć 9,3%. Trzeba zatem jasno określić nowe właściwe priorytety, zamiast trzymać się starych metod działania. Musimy odbudować gospodarkę i wspierać firmy oraz gospodarstwa domowe, które najbardziej cierpią z powodu wysokiej inflacji i podwyżek cen energii. Ma to kluczowe znaczenie nie tylko dla naszych gospodarek i społeczeństw, ale i dla naszych demokracji.

Zarazem nie możemy zaniedbać konkurencyjności UE – z myślą o przyszłych miejscach pracy. Skoro przedsiębiorstwa w Unii mają trudności ze znalezieniem odpowiednio wykwalifikowanych pracowników, a jednocześnie wielu młodych ludzi bez skutku szuka pracy, najwyższy czas zająć się problemem niedopasowania umiejętności. W warunkach rywalizacji na globalnym rynku nie stać nas na marnowanie w Europie kapitału ludzkiego.

Innym globalnym priorytetem jest walka ze zmianą klimatu. Za pomocą swych opinii i wielu wydarzeń tematycznych EKES od dawna głośno i wyraźnie domaga się, by Europejski Zielony Ład stał się również ładem społecznym. Niestety wymiar społeczny wciąż pozostaje na dalszym planie. Tymczasem dialog społeczny powinien stanowić integralną część wszystkich polityk zmierzających do tego, aby do 2050 r. osiągnąć cele klimatyczne.

Drodzy Państwo, pragnę także podkreślić rolę silnej demokracji uczestniczącej w Europie. Jestem głęboko przekonana, że z tymi wszystkimi wyzwaniami poradzimy sobie tylko wtedy, gdy już na starcie w szukanie rozwiązań zaangażujemy obywateli Europy. Musimy konsekwentnie działać zgodnie z wnioskami i zaleceniami Konferencji w sprawie przyszłości Europy. EKES jest gotów odegrać główną rolę jako ośrodek przyszłego zaangażowania obywateli w Europie.

I wreszcie, jako że rok 2022 – Europejski Rok Młodzieży – dobiega końca, chcę po raz kolejny podziękować wszystkim milenialsom i osobom z pokolenia Z za ich poparcie dla wartości europejskich i ich niestrudzone wysiłki, by zbudować lepszy świat oparty na włączeniu społecznym i zrównoważonym rozwoju. Wszak to nasza wspólna odpowiedzialność.

Christa Schweng
Przewodnicząca EKES-u

DO ODNOTOWANIA

14–15 grudnia 2022 r., Bruksela

Sesja plenarna EKES-u

21 grudnia 2022 r., Bruksela

[Przyszłość gospodarki UE](#)

27–28 lutego 2023 r., Bruksela

W PUNKT

W rubryce „W punkt” zapraszamy członkinie i członków EKES-u do tego, aby uwypuklili aspekty opinii lub inicjatywy, które wydają im się istotne.

Tym razem poprosiliśmy o to **Michaela McLoughlina**, autora raportu informacyjnego podkreślającego kwestię równego traktowania młodych ludzi na rynku pracy. (ehp)

MICHAEL MCLOUGHLIN: RÓWNE TRAKTOWANIE MŁODYCH LUDZI NA RYNKU PRACY

Rok 2022 – Europejski Rok Młodzieży – zbliża się do końca. EKES w raporcie na temat równego traktowania młodzieży na rynku pracy opowiada się za podejściem opartym na istotnych zmianach polityki i zaangażowaniu młodzieży, tak aby Rok Młodzieży nie sprowadzał się do zwykłych działań komunikacyjnych.

W ciągu roku EKES odgrywał wiodącą rolę, proponując opinie oparte na interesach młodych ludzi i na sposobach, w jakie sam mógłby zwiększyć zaangażowanie młodzieży.

W ramach tego procesu sporządza raport w sprawie [równego traktowania młodych ludzi na rynku pracy](#). Jej celem jest zbadanie szeregu praktyk i przepisów, często na szczeblu krajowym, które traktują młodych ludzi w sposób mniej korzystny na rynku pracy, zwłaszcza w odniesieniu do płac minimalnych, zabezpieczenia społecznego oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, wyłącznie w zależności od wieku.

Na podstawie informacji z Eurofound, Europejskiego Forum Młodzieży, Międzynarodowej Organizacji Pracy i systemu wzajemnej informacji o ochronie socjalnej przedstawiono szczegóły dotyczące niektórych z tych kwestii. Osoby młode są szczególnie zależne od minimalnego wynagrodzenia – według Europejskiego Forum Młodzieży w tej grupie ponad jedna czwarta zarabia minimalną stawkę, w porównaniu z jedną dziesiątą dorosłych. W kilku państwach członkowskich ustalono specjalne minimalne wynagrodzenie dla młodzieży, które we wszystkich przypadkach jest niższe od ogólnego minimalnego wynagrodzenia dla poszczególnych grup wiekowych, podczas gdy inne państwa członkowskie wyłączają osoby poniżej 18 roku życia z przepisów dotyczących płacy minimalnej.

Kolejnym obszarem, w którym młodzież może być traktowana w zróżnicowany sposób, jest okres bezrobocia. Również ta kwestia leży w dużej mierze w kompetencji państw członkowskich, zwłaszcza jeśli chodzi o wysokość świadczeń, okresy wypłat i kryteria. Systemy krajowe w całej Europie charakteryzują się dużą różnorodnością i złożonością. Można sobie jednak wyobrazić przypadki, w których różnice te będą miały wpływ na kwestie, takie jak zatrudnienie i swobodne przemieszczanie się w UE.

Młodzi ludzie mogą być również gorzej traktowani przez systemy zasiłków dla bezrobotnych, ponieważ mogą nie mieć wymaganego okresu wpłacania składek do odpowiednich systemów, który uprawniałby ich do świadczeń. Bezpłatne staże można zdefiniować jako okresy pracy podobne do tych wykonywanych przez pracowników najemnych, które nie są związane ze sformalizowanym i wyraźnym procesem kształcenia, szkolenia, wolontariatu lub praktyki zawodowej. W różnych państwach członkowskich zgłoszono szereg rozmaitych systemów o zróżnicowanym poziomie nadzoru i regulacji. W opinii zwrócono uwagę na rezolucję przyjętą przez Parlament Europejski, w której okazuje się większe zainteresowanie tą kwestią, co jest namacalnym świadectwem zaangażowania w Europejski Rok Młodzieży.

WYOBRA? SOBIE UKRAIN?...

W tym wydaniu w rubryce „Wyobraź sobie Ukrainę” zamieszczamy zdjęcie Mostu Antonowskiego z sierpnia 2021 r., które wybrała **Tetiana Ogarkowa**, ukraińska dziennikarka, krytyczka literacka i eseistka. O tym zdjęciu przypomniła sobie rok później, 11 listopada 2022 r., po zniszczeniu mostu, gdy ostatnie oddziały rosyjskie wycofały się z miasta Chersoń. Oto jej opis:

Most Antonowski w regionie Chersoń

„Zdjęcie Mostu Antonowskiego z sierpnia 2021 r. zdaje się pochodzić z innej epoki. Przedstawia zachodni brzeg Dniepru w Chersoniu, na południu Ukrainy. Kochamy nasz piękny kraj i wspaniały region Chersoń. Dzisiaj jest 11 listopada 2022 r. Jest to niesamowity dzień. Na widok mostu w Chersoniu nie sposób powstrzymać się od łez. Ten strategiczny most zawalił się, lecz miasto Chersoń zostało w końcu wyzwolone. Jednak w regionie Chersoń trzeba jeszcze wyzwolić wiele miejsc. Wszystko trzeba odbudować. Ale będzie dobrze. Wierzimy w siły zbrojne Ukrainy, wspieramy naszych obrońców. Kiedyś wrócimy na dobre do regionu Chersoń. A Most Antonowski po odbudowie stanie tam, gdzie był wcześniej.”

„JEDNO PYTANIE DO...”

„Jedno pytanie do...”

W tej części publikujemy uwagi członków EKES-u, którzy odpowiadają na pytanie związane z głównymi tematami debaty publicznej i interesujące obywateli. Tym razem zadaliśmy pytanie trzem członkiniom delegacji Komitetu na szczyt klimatyczny COP27, który odbył się w Egipcie w dniach 6–18 listopada 2022 r. **Sandra Parthie, Isabel Cano Aguilar i Neža Repanšek** odpowiedziały na pytanie: Czy szczyt COP27 w Egipcie spełnił Państwa oczekiwania dotyczące walki z globalnym ociepleniem i ratowania planety? Czy Państwa zdaniem takie istotne wydarzenia podnoszą na duchu czy raczej przynoszą rozczarowanie? Jaki obraz

COP27 pozostaje w Państwa pamięci? (ehp)

Sandra Parthie: COP27 – targi zamiast dzia?a?

W tym roku w Egipcie odbyła się coroczna sztabarowa runda negocjacji ONZ w sprawie klimatu (COP27). Pod pewnymi względami była ona rekordowa, w tym jeśli chodzi o liczbę uczestników. Uczestniczyło w niej osobiście prawie 35 tys. osób, co oznacza powrót do normalności po dwóch latach pandemii COVID-19 i ograniczeń związanych ze spotkaniami publicznymi.

Konferencja, początkowo zwołana, by uzgodnić propozycje i rozwiązania w dziedzinie przeciwdziałania zmianie klimatu oraz ograniczenia skutków tej zmiany i dostosowania się do nich, stała się okazją, by podkreślić jej wpływ na każdego z nas, niezależnie od miejsca pochodzenia lub sposobu zarabkowania. Z konferencją tą wiązano wiele oczekiwań, a jej program był przeładowany. Oprócz wysiłków na rzecz ograniczenia emisji CO₂ przedmiotem negocjacji było wiele różnych kwestii politycznych, od

zdrowia po sprawy związane z płcią i prawa człowieka. Po raz pierwszy w porządku obrad znalazło się również rolnictwo. Unaocznio to niepokojący wpływ, jaki niszczenie ziem uprawnych i lasów ma na systemy żywnościowe i możliwości utrzymania się rolników, oraz ukazało kolejny wymiar już i tak nadzwyczaj złożonego problemu.

Ostateczny wynik, którego osiągnięcie wymagało przedłużenia konferencji o 36 godzin, dotyczy bardziej sprawiedliwości klimatycznej niż działań na rzecz klimatu. Pozytywnym zaskoczeniem było porozumienie w sprawie funduszu na pokrycie strat i szkód, tj. wsparcia finansowego w celu zrekompensowania szkód wyrządzonych środowisku naturalnemu i degradacji spowodowanej zmianą klimatu w najbardziej narażonych krajach rozwijających się. Ten temat oczekiwał od niemal dziesięciolecia na włączenie do porządku obrad COP.

Natomiast poczyniono mniej postępów lub – dokładniej rzecz ujmując – nie poczyniono ich w ogóle, jeżeli chodzi o bardziej zdecydowane działania na rzecz klimatu, czyli większe wysiłki i zobowiązania krajów dotyczące obniżenia emisji CO₂. Nie powiodła się podjęta przez negocjatorów Komisji Europejskiej próba

powiązania wsparcia przez nich funduszu strat i szkód z ustępstwami dużych sprawców zanieczyszczeń, a konkretnie Chin, na rzecz znacznego ograniczenia emisji. Istniało nawet duże ryzyko, że niektóre kraje porzucą cele uzgodnione w Paryżu w 2015 r. i na ubiegłorocznej COP26 w Glasgow.

„Wdrażająca COP”, jak nazwano konferencję w Szarm el-Szejku, o mało nie zniweczyła wielu poczynionych wcześniej postępów, zagrażając uzgodnionemu celowi ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5 stopnia. Kraje spierały się o status Chin (czy są one rzeczywiście krajem rozwijającym się?), o całkowite lub stopniowe wycofywanie wszystkich paliw kopalnych lub tylko węgla kamiennego, o zobowiązania związane z funduszami i technologiami itp.

Ta dynamika rodzi poważne wątpliwości co do tego, czy format konferencji jest nadal odpowiedni do zakładanych celów. Główny cel – osiągnięcie globalnego porozumienia w sprawie potrzeby ograniczenia emisji CO₂ – został osiągnięty podczas COP21 w Paryżu. Sposób jego wdrożenia, tj. jakie metody należy stosować do liczenia emisji lub weryfikacji redukcji, a także jakie podmioty powinny być za to odpowiedzialne i gdzie powinny się znajdować, to kwestie bardzo techniczne, które być może nie powinny być negocjowane przez ministrów prawie 200 krajów, zwłaszcza jeżeli każda konferencja zaczyna się od powrotu do punktu wyjścia w jakiegokolwiek kwestii, która jest nie po myśli niektórych stron. Wdrażanie powinno być uzgadnianie na szczeblu technicznym, roboczym, a nie za pomocą dorocznych spotkań szefów państw i rządów. Strony powinny się spotykać rzadziej, wtedy, kiedy potrzebne są nowe porozumienia, by prace mogły postępować.

Tak więc COP27 w Egipcie nie sprostала oczekiwaniom pod względem bardziej konkretnych i ambitnych działań na rzecz klimatu, chociaż pozwoliła poczynić pewne postępy w dziedzinie sprawiedliwości klimatycznej. Jednak dzięki niej udało się zgromadzić działaczy na rzecz klimatu, praw człowieka i środowiska, zaprezentować działania w dziedzinie klimatu lub ich brak, a także w dalszym ciągu podnosić świadomość na temat rzeczywistych i aktualnych zagrożeń związanych ze zmianą klimatu.

Isabel Caño: „COP27 – razem dążymy do realizacji działań”

Pojechałam na COP w przeświadczeniu, że trzeba pilnie działać i że liczy się czas. Konferencja COP27 miała mieć decydujące znaczenie i umożliwić przekucie ambicji w działania i wdrażanie.

Rzeczywistość jest bardzo nieustępliwa, przypomina nam w każdej chwili o globalnym ociepleniu i uświadamia beczynność w dziedzinie klimatu.

W ostatnich latach o deficycie woli politycznej, na przykład odnośnie do stworzenia odpowiedniego funduszu strat i szkód, świadczył brak całościowej współpracy międzynarodowej. O to od lat upominają się jednak kraje najbardziej podatne na skutki zmiany klimatu, które najbardziej z jej powodu ucierpiały.

Ten cel udało się wreszcie osiągnąć na COP27, chociaż jeszcze nie wiemy dokładnie, w jaki sposób będzie realizowany.

Po długiej i skomplikowanej dyskusji na COP27 ustanowiono program prac na rzecz sprawiedliwej transformacji oparty na dialogu społecznym i ochronie socjalnej. Takiego podejścia zawsze domagały się związki zawodowe i Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny.

Należy jednak przypomnieć, że sprawiedliwość klimatyczna nie jest możliwa bez praw człowieka, do których należą również prawa pracownicze. Prawa były częstym tematem rozmów w Szarm el-Szejk. Społeczeństwo obywatelskie, duże organizacje, związki zawodowe i niektóre rządy potępiły brak praw człowieka w Egipcie.

Nasuwa się również pytanie o funkcjonowanie COP, czy wręcz o samą międzynarodową politykę klimatyczną: czy należy zastanowić się nad ich reformą, czy trzeba w większym stopniu wsłuchać się w głos społeczeństwa obywatelskiego, partnerów społecznych, młodzieży i kobiet i bardziej włączyć ich w podejmowanie decyzji?

Co się tyczy ogólnego wyniku COP, jest on na pewno niewystarczająco ambitny, wzięwszy pod uwagę skalę kryzysu klimatycznego. Z niedowierzaniem przysłuchiwałam się dyskusjom o kwestiach, które powinny być już uważane za oczywiste, takie jak cel 1,5°C, szybsze ograniczenie wykorzystania paliw kopalnych itd., nie mówiąc o kwestiach finansowania.

Wreszcie, wyraźnie widać, że podczas negocjacji klimatycznych nadal dominują mężczyźni, zarówno pod względem liczebności, jak i pozycji hierarchicznej. Udział kobiet w procesie decyzyjnym dotyczącym klimatu jest niezbędny, a ich nieobecność pogłębia nierówności oraz uniemożliwia im pełniejsze uczestnictwo w kreowaniu i wdrażaniu polityki klimatycznej.

Czas mija, a COP27 przekonało nas, że pomimo pewnych postępów pozostało jeszcze wiele do zrobienia.

Isabel Caño Aguilar

Wiceprzewodnicząca Centrum Monitorowania Rozwoju Zrównoważonego

Neža Repanšek: Razem możemy zburzyć mury I? ku

Kiedy weszłam do holu, w którym rejestrowano uczestników COP27 w Szarm el-Szejk, byłam przytłoczona. Przytłoczona ludźmi, liczbą wydarzeń, różnorodnością i całym tym zgiełkiem. Czy można sobie wyobrazić tysiące osób, które mówią równocześnie, lecz nikt nie słucha? Trudno to opisać.

Może najlepiej byłoby użyć biblijnego symbolu wieży Babel. Podczas jej budowy ludzie nagle zaczęli mówić różnymi językami i nie mogli się porozumiewać ani ze sobą współpracować, by wznieść wieżę. Wyzwania w związku ze współpracą na rzecz wspólnej sprawy pojawiły się również podczas tegorocznej konferencji. Tysiące osób, z których każda miała

swoje priorytety i niepowtarzalny punkt widzenia, rozmawiały w swoich bańkach społecznych z podobnie myślącymi ludźmi. Formalne negocjacje poniekąd przyćmiło przypominające cyrk targowisko. Trudno było nawet odnaleźć miejsce, w którym odbywało się dane wydarzenie, a to z braku czasu lub ze względu na znaczną odległość. Podjęcie dialogu należało zaplanować z wyprzedzeniem i niewiele można było pozostawić przypadkowi.

Czy potrzeba nam takich imprez? Czy dają nadzieję? Moim zdaniem można by je ulepszyć pod względem logistycznym. Skoro jednak tylko na tym wydarzeniu raz do roku spotyka się tak wielu różnych interesariuszy, którzy dzielą się doświadczeniami, pasją i autentyczne obawy o przyszłość, wobec tego muszę powiedzieć, że konferencja COP27 faktycznie przyniosła nadzieję. Może powodem było wspólne doznanie upalnej pogody w listopadzie, wygórowane ceny jedzenia w pierwszym tygodniu czy prowadzone do późnej nocy spotkania. Może to historie, które słyszeliśmy od ludzi z całego świata lub które sami im opowiadaliśmy. Może świadomość, że straty i szkody wywołane zmianą klimatu występują już dzisiaj wszędzie, a pytanie „działać czy nie działać?” przestało być zasadne.

Jako członkini ugrupowania YOUNGO i delegatka partii – przy całym zgiełku na ogromnej, niemal cyrkowej arenie, przy całej mnogości wydarzeń – uświadomiłam sobie bardzo wyraźnie tuż po sesji plenarnej narodów: jeśli nie bronisiz jakiejś konkretnej idei, dasz się zwieść dowolnej.

Walki ze zmianą klimatu nigdy nie uda się wygrać w sali negocjacyjnej, lecz tylko w terenie, działając we wspólnej sprawie. Razem możemy zburzyć mury lęku – jak krople wody, łączące się w rzeki, które mogą rzeźbić kaniony i poruszać góry! Musimy budować sojusze, umożliwiać namacalną partycypację demokratyczną i szanować prawa oraz godność człowieka.

Nie możemy powtarzać tych samych kroków i spodziewać się innego wyniku. Jeśli nic nie zrobimy, ceną za bezczynność będzie Ziemia. Wreszcie nadszedł więc czas, aby porzucić narrację w stylu „za mało, za późno”, dokonać ogromnego, ambitnego skoku wiary i zapewnić rzeczywiste zaangażowanie stron w przestrzeganie decyzji podjętych na konferencji COP27 w Szarm el-Szejk.

ZGADNIJ, KOGO ZAPROSILI?MY.

Niespodziewany go??

Co miesiąc w tej kolumnie przedstawiamy czytelniczkom i czytelnikom osobę publiczną, której praca i zaangażowanie stanowią źródło inspiracji. Ich odwaga, siła charakteru i determinacja do działania są wzorcem do naśladowania, a ich bohaterstwo zasługuje na nasz szacunek.

Dzisiejszym gościem jest **Tichon Dziadko**, niezależny rosyjski dziennikarz, prezenter telewizyjny i menedżer ds. mediów. Jest redaktorem naczelnym TV Dożd (TV Deszcz), jedynej niezależnej, rosyjskiej stacji telewizyjnej, która mieści się obecnie w Europie.

Tichon Dziadko zaczął parać się dziennikarstwem w niezależnej stacji radiowej „Echo of Moscow”. W latach 2007–2012 był rosyjskim korespondentem organizacji międzynarodowej Reporterzy bez Granic. Przez pewien czas pełnił również funkcję zastępcy redaktora naczelnego i gospodarza kanału RTVI. Dołączył do nowo powstałej TV Dożd w 2010 r., a następnie – w 2019 r. – został jej redaktorem naczelnym. W marcu 2014 r. podpisał petycję przeciwko aneksji Krymu przez Federację Rosyjską. W marcu 2022 r. rząd rosyjski

zablokował tę stację telewizyjną. Pracujący w tej stacji dziennikarze, w tym **Tichon Dziadko**, wyjechali za granicę i kontynuują działalność dziennikarską poza Rosją. (ehp)

Tichon Dziadko: „Rosyjska propaganda ma oblicze przest?pców wojennych”

Poznaj naszego niespodziewanego gościa **Tichona Dziadko**, który wypowiedział się dla nas krótko, lecz przenikliwie.

EKES Info: Kiedy postanowił Pan, że nie może dłużej pracować w Moskwie? Czy Pan sam zdecydował o opuszczeniu Rosji, czy został Pan do tego zmuszony?

Tichon Dziadko: Podobnie jak wielu innych dziennikarzy, zostaliśmy zmuszeni do wyjazdu z kraju. Po wybuchu wojny w Ukrainie rząd rosyjski wprowadził cenzurę wojskową. Przyjęto nowe przepisy, w myśl których za samo użycie słowa „wojna” zamiast „specjalna operacja wojskowa” grozi do 15 lat więzienia. Zatem by uniknąć więzienia i móc dalej pracować jako dziennikarz, musiałem wyjechać z kraju.

Gdzie Pan teraz pracuje?

TV Dożd ma trzy studia w trzech różnych miejscach: w Rydze, Tbilisi i Amsterdamie. Przebywam w Amsterdamie.

Jak opisałby Pan rosyjską propagandę?

Rosyjska propaganda jest bardzo groźna, gdyż organizują i kontrolują ją przestępcy wojenni. Ma ona oblicze przestępców wojennych. Od wielu lat podlegają do tej wojny, opowiadając obywatelom kłamstwa.

Czego Pan oczekuje od Unii Europejskiej?

Myślę, że UE i jej obywatele powinni zrozumieć, że wielu Rosjan jest przeciwnych wojnie i popiera Ukrainę i Europę.

Co chciałby Pan robić w przyszłości i gdzie?

Chciałbym wrócić do Moskwy i tam kontynuować pracę.

WIADOMO?CI EKES-U

#COP27: Europejskie społeczeństwo obywatelskie wzywa instytucje unijne i państwa członkowskie do większych ambicji w dziedzinie ochrony klimatu

Kilka dni przed zgromadzeniem COP27 w Szarm el-Szejk EKES przyjął rezolucję **„Wspólne przeciwdziałanie zagrożeniu egzystencjalnemu: partnerzy społeczni i społeczeństwo obywatelskie na rzecz realizacji ambitnych działań w dziedzinie**

klimatu”. Apel zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego Europy był jasny: instytucje unijne i państwa członkowskie muszą utrzymać funkcję lidera i zwiększyć ambicje w zakresie ochrony klimatu, niezależnie od działań innych regionów świata.

Według badania Eurobarometr zdecydowana większość Europejczyków – 70% – jest zaniepokojona zmianą klimatu, a prawie trzy czwarte z nich uważa, że powinni wnieść większy osobisty wkład w transformację ekologiczną. EKES poprzez swą rezolucję i za pośrednictwem siedmioosobowej delegacji do Szarm el-Szejk wezwał wszystkie zainteresowane strony do tego, by podjęły działania w odpowiedzi na te obawy i, kierując się najnowszymi zaleceniami naukowców, zwiększyły swoje ambicje klimatyczne.

EKES reprezentowali członkowie zaangażowani w prace nad rezolucją: **Peter Schmidt, Isabel Caño Aguilar, Sandra Parthie, Josep Puxeu Rocamora, Neža Repanšek i Lutz Ribbe** oraz aktywistka młodzieży na rzecz klimatu **Sophia Wiegand**.

*Zmiana klimatu to jedno z największych wyzwań, przed którym stoi ludzkość w XXI wieku. Z jej skutkami zmagać się będą nie tylko nasze dzieci, ale już i my. A to radykalnie zmieni nasz sposób życia – powiedział **Cillian Lohan**, wiceprzewodniczący EKES-u ds. komunikacji i działacz na rzecz klimatu. „Oczywiście mamy świadomość, że Unia Europejska robi więcej niż jakikolwiek inny region na świecie, czego dowodem jest choćby Europejski Zielony Ład i pakiet „Gotowi na 55”. Niemniej jako instytucja reprezentująca europejskie społeczeństwo obywatelskie musimy apelować do Komisji Europejskiej i państw członkowskich UE, aby utrzymały rolę lidera i przekonały naszych globalnych partnerów do pójścia naszym śladem. (ks)*

Nowe porozumienie o współpracy z Komisją Europejską wzmacnia rolę EKES-u jako strategicznego partnera

EKES i Komisja podpisały nowy protokół o współpracy, który jeszcze bardziej konsoliduje i zacieśnia współpracę polityczną i ustawodawczą między obiema organizacjami oraz ich wspólne

wysiłki na rzecz informowania o Europie. Wzmocniono też strategiczną funkcję Komitetu wobec instytucji UE, a także jego rolę w promowaniu wartości związanych z integracją europejską i

demokracją uczestniczącą.

Nowy protokół, podpisany 27 października, przyznaje EKES-owi większą rolę zarówno we wdrażaniu [europejskiej inicjatywy obywatelskiej](#), jak i w ramach [europejskiego semestru](#), który jest kluczowym narzędziem polityki gospodarczej i fiskalnej.

*Istotną zmianą w protokole jest zobowiązanie stron do corocznego wspólnego określania pięciu tematów opinii rozpoznawczych po przyjęciu przez Komisję programu prac. Jest to dla nas bardzo ważne, gdyż umożliwia nam bardziej perspektywiczne działanie – stwierdziła przewodnicząca EKES-u **Christa Schweng**. Opinia rozpoznawcza sporządza się na wniosek Parlamentu Europejskiego, Komisji Europejskiej lub Rady UE i dotyczy ona zagadnień istotnych dla społeczeństwa obywatelskiego.*

Wiceprzewodniczący Komisji do spraw stosunków międzyinstytucjonalnych i prognozowania **Maroš Šefčovič** dodał: *Zmiana protokołu sprawi, że nasza współpraca będzie lepiej dostosowana do obecnych czasów i stojących przed nami wyzwań. Jest także przypomnieniem ważnej roli odgrywanej przez Komitet w opracowywaniu naszych strategii politycznych, a wzajemna synergia przyczynia się do sprawnego funkcjonowania UE.* (tk)

[EKES proponuje więcej środków zapobiegających stanowi?cym nadu?ycie post?powaniom s?dowym przeciwko dziennikarzom i obro?com praw](#)

W [opinii](#) „Inicjatywa przeciwko nadużywaniu drogi sądowej wobec dziennikarzy i obrońców praw” EKES wyraził poparcie dla [wniosku](#) Komisji w sprawie ochrony przed strategicznymi powództwami zmierzającymi do stłumienia debaty publicznej. Dotyczy to dziennikarek, dziennikarzy, obrończyni i obrońców praw, którzy wnoszą istotny wkład w debatę na trudne tematy.

EKES przyjął opinię na sesji plenarnej w październiku i zaproponował poszerzenie wykazu środków, które pomogą ograniczyć powództwa typu SLAPP. Sprawozdawca opinii **Tomasz Andrzej Wróblewski** stwierdził: *Wolność słowa będzie zagrożona, jeżeli nie wzmocnimy systemu.*

Współsprawozdawca **Christian Moos** powiedział: *Jest to niecierpiąca zwłoki kwestia polityczna. Potrzebne są działania na rzecz obrony dziennikarzy oraz ludzi sprzeciwiających się nadużyciom władzy i korupcji.*

Niektóre osoby, grupy lobbingowe, przedsiębiorstwa i organy państwowe posługują się SLAPP, by uciszyć dziennikarzy i inne osoby, które biorą udział w debacie publicznej, takie jak aktywiści społeczni, obrońcy praw człowieka, organizacje pozarządowe, sygnaliści w szerokim znaczeniu tego słowa, zaangażowani obywatele i związki zawodowe. W takich postępowaniach wykorzystuje się luki w systemach sądowych, by wszcząć bezpodstawny proces karny lub cywilny, którego celem jest uniemożliwienie określonym osobom

lub grupom debaty publicznej, jej ograniczenie lub karanie za nią.

Propozycje EKES-u obejmują wprowadzenie orzeczenia w trybie prejudycjalnym kończącego postępowanie uznane za niezgodne z przepisami, a także połączenie postępowań na wniosek pozwanego we wskazanej przez niego jurysdykcji. Można by również rozważyć inne środki, w tym ograniczenie czasowe postępowania lub wprowadzenie procedury przyspieszonej. Zaproponowano również wyłączenie możliwości finansowania powództwa typu SLAPP przez osobę inną niż powód.

Przegląd ustawodawstwa krajowego pomógłby również wskazać mechanizmy, które mogłyby służyć przeciwdziałaniu SLAPP. Zarówno w sprawach transgranicznych, jak i krajowych trzeba przyjąć ujednolicone podejście i dokonać przeglądu przepisów krajowych w celu usunięcia znieśławienia z przepisów prawa karnego w tych państwach członkowskich, w których nadal uznawane jest za przestępstwo.

EKES sugeruje również skrócenie proponowanego terminu oceny przedstawionej dyrektywy SLAPP z pięciu do dwóch lat.

Wreszcie kapitalne znaczenie mają kształcenie i szkolenie. Przedstawiciele zawodów prawniczych i uczestnicy debaty publicznej muszą zostać przeszkoleni, aby móc reagować na powództwa typu SLAPP i lepiej bronić wolności wypowiedzi. (II)

[Przewyciżenie kryzysu energetycznego: zorganizowane społeczeństwo obywatelskie apeluje o realistyczne i pragmatyczne podejście do transformacji energetycznej](#)

EKES z zaangażowaniem i determinacją dąży do obniżenia emisyjności systemu energetycznego UE i wzywa decydentów UE, by zajęli się skutkami trwającej od dziesięcioleci zależności energetycznej.

Tymi słowami przewodnicząca EKES-u **Christa Schweng** na sesji plenarnej 26 października 2022 r. otworzyła debatę nad transformacją energetyczną i strategiczną autonomią UE. EKES gościł prof. **Leonarda Meeusa** z Europejskiego Instytutu Uniwersyteckiego we Florencji.

*Musimy dążyć do ekologicznej transformacji w tempie, za którym przedsiębiorstwa i społeczeństwa będą w stanie nadążyć, i przy uwzględnieniu środków towarzyszących zapewniających Europie globalną konkurencyjność i innowacyjność – powiedziała **Christa Schweng**. UE może się w większym stopniu uniezależnić od importowanej energii, rozwijając lokalne zdolności wytwarzania energii odnawialnej, lecz w tym celu konieczne są odpowiednie zachęty do inwestycji.*

Profesor Meeus odniósł się do proponowanych przez Komisję Europejską reform rynku energii elektrycznej UE. Dowodził, że powstający przez ostatnich 20 lat rynek energii elektrycznej może być częścią przyszłej

układanki, o ile uzupełnimy go o nowe narzędzia na rzecz angażowania konsumentów i modernizacji sieci, a także go z nimi połączymy.

Deбата związana była z przyjęciem opinii EKES-u [„Strategiczna wizja transformacji energetycznej umożliwiającej strategiczną autonomię UE”](#) autorstwa **Thomasa Kattniga, Lutza Ribbego i Tomasza Andrzeja Wróblewskiego**.

EKES przedstawił w opinii wizję transformacji energetycznej i jej roli w osiągnięciu strategicznej autonomii UE. Skupił się na przyspieszeniu dekarbonizacji, zmniejszeniu zależności od importu energii, zwiększeniu akceptacji ze strony społeczności i przedsiębiorstw oraz na wsparciu gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji. (mp)

[EKES apeluje o zwiększenie wsparcia zdrowotnego, mieszkaniowego i finansowego dla opiekunów rodzinnych](#)

W przyjętej na sesji plenarnej w październiku opinii z inicjatywy własnej [„Członkowie rodziny opiekujący się osobami z niepełnosprawnościami i osobami starszymi”](#) EKES stwierdził, że **UE i państwa członkowskie muszą wprowadzić środki w celu poprawy jakości życia osób świadczących opiekę długoterminową nad krewnymi z niepełnosprawnościami oraz cierpiącymi na przewlekłe lub zwyrodnieniowe choroby.**

Sprawozdawca opinii **Pietro Vittorio Barbieri** powiedział, że wszystkie działania powinny być podejmowane wspólnie przez decydentów, pracodawców (w drodze dialogu społecznego), opiekunów rodzinnych i reprezentujące ich organizacje.

Pierwszym krokiem jest dostrzeżenie wartości ich pracy i udzielenie im głosu w kwestii sprawowanej przez nich opieki. Drugim krokiem jest zapewnienie usług i wsparcia w dziedzinie mieszkalnictwa, by zapobiec izolacji, marginalizacji oraz przeciążeniu fizycznemu i psychicznemu. Rzecz jasna, jeżeli kraje będą w stanie zagwarantować niektóre usługi, odciąży to w pewnym stopniu członków rodziny.

Niezbędne środki powinny obejmować zapewnienie opiekunom rodzinnym odpowiednich usług zdrowotnych, w tym profilaktycznej opieki zdrowotnej i szkoleń na temat tego, jak dbać o własne zdrowie. Nieodzowne są również wsparcie w zakresie mieszkalnictwa, usługi domowe (zgodnie z potrzebami zdrowotnymi i pielęgnacyjnymi) oraz pomoc psychologiczna dla opiekuna i komórki rodzinnej.

EKES apeluje również, by państwa członkowskie rozważyły alternatywne formy wynagrodzenia, w tym pomoc finansową, dla tych opiekunów rodzinnych, którym grozi zubożenie, gdyż są zmuszeni zrezygnować z pracy zarobkowej bądź zmniejszyć wymiar czasu pracy.

Pracodawców trzeba zachęcać również do zapewnienia elastycznych form zatrudnienia i dodatkowych świadczeń wykraczających poza minimum środków przewidzianych w przepisach krajowych dla pracowników, którzy sprawują stałą opiekę nad krewnymi.

Pandemia COVID-19 prawdopodobnie pogorszyła sytuację wielu opiekunów rodzinnych, lecz brakuje aktualnych informacji o skali tego zjawiska, co utrudnia rozwiązanie problemów. (II)

EKES sprzyja wzmocnieniu pozycji kobiet na rynku pracy i ich przedsiębiorczości

Z okazji Tygodnia Równości Płci ogłoszonego przez Parlament Europejski EKES przyjął dwie opinie zawierające zalecenia dotyczące wzmocnienia pozycji kobiet i wspierania opiekunów

rodzinnych. Włączając się w inicjatywę PE, Komitet zorganizował szereg wydarzeń dotyczących włączania problematyki płci do głównego nurtu polityki oraz podkreślających przekrojowy charakter tego zagadnienia.

Otwierając debatę, przewodnicząca EKES-u **Christa Schweng** powiedziała: *Obecna różnica w poziomie zatrudnienia kobiet i mężczyzn jest nie do przyjęcia i powoduje poważne szkody gospodarcze i społeczne dla UE. Musimy stworzyć bardziej sprzyjające środowisko dla przedsiębiorczyń, usunąć przeszkody, przezwyciężyć stereotypy i zapewnić więcej wzorców do naśladowania dla dziewcząt i kobiet.*

Wiceprzewodnicząca PE **Evelyn Regner** podkreśliła potrzebę włączania kwestii płci do głównego nurtu polityki oraz konieczność wdrożenia wiążących środków: *Postępy są wolniejsze niż w poprzednich latach. Jednak nawet tam, gdzie obowiązują wiążące środki, nadal możliwe są postępy. Musimy zmienić kulturę, aby zwalczać uprzedzenia, ale potrzebujemy również wiążących środków. I musimy współpracować – PE z EKES-em, kobiety z mężczyznami, młodzi ze starszymi.*

Ozlem Yildirim, sprawozdawczyni [opinii EKES-u w sprawie „Poprawa równości w UE”](#), zaapelowała o skuteczną politykę antydyskryminacyjną na poziomie UE obejmującą odstraszające kary.

Współsprawozdawca **Cristian Pîrvulescu** wyjaśnił, że w opinii wezwano do wprowadzenia kolejnej generacji środków propagujących równość w Europie w oparciu o uznanie zasady równości i obowiązku jej egzekwowania.

Komitet przyjął również [opinię w sprawie „Członkowie rodziny opiekujący się osobami z niepełnosprawnościami i osobami starszymi”](#). Sprawozdawca opinii **Pietro Vittorio Barbieri** wyjaśnił, że europejski dobrobyt jest zasługą opiekunów rodzinnych, którzy często znajdują się poza systemem. Zdecydowana większość z nich to kobiety, które są zmuszone do wyboru między zapewnieniem opieki a kontynuowaniem pracy. Wzywamy instytucje europejskie i krajowe do zbadania tego zjawiska z myślą o opiekunach i osobach korzystających z opieki. (gb)

EKES wzywa do opracowania zrównoważonej strategii UE w zakresie białka i oleju roślinnego

W opinii z inicjatywy własnej Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) podkreśla liczne korzyści płynące z zielonej strategii UE na rzecz rozwoju produkcji białka i oleju roślinnego oraz proponuje zarys tej strategii. Do korzyści tych należą zmniejszenie zależności UE od importu i przyczynienie się do rozwoju obszarów wiejskich.

W przyjętej na październikowej sesji plenarnej opinii EKES stwierdził, że jego praktyczne zalecenia w sprawie proponowanej strategii odpowiadają dążeniu UE do osiągnięcia strategicznej autonomii dostaw.

Sprawozdawca opinii **Lutz Ribbe** powiedział na sesji plenarnej: *UE jest w dużym stopniu zależna od importu pasz – 75% roślin wysokobiałkowych pochodzi z zagranicy. Niezbędne jest promowanie produkcji roślin wysokobiałkowych w UE, co będzie miało pozytywny wpływ również na różnorodność biologiczną i całe środowisko, a także pomoże rolnikom w ograniczeniu stosowania nawozów nieorganicznych.*

Do wielu dobrodziejstw wynikających z rozwoju produkcji białka i oleju roślinnego w UE oraz ze zwiększenia roli obszarów trawiastych w żywieniu zwierząt należą: większe zmianowanie upraw, samowystarczalność pod względem paliw stosowanych w ciągnikach oraz większa dostępność roślinnych substancji stałych po przetworzeniu, zważywszy że kryje się w nich duży potencjał w zakresie paszy białkowej dla zwierząt gospodarskich.

Ogólnie rzecz biorąc, strategia UE powinna brać pod uwagę interesy społeczności wiejskich i przyczyniać się do zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich zgodnie z [długoterminową wizją UE](#).

EKES zaleca, by Komisja Europejska przyjrzała się bliżej powołanej przez rząd federalny Niemiec [Komisji ds. Przyszłości Rolnictwa](#) i zastanowiła się, czy ta formuła nie nadawałaby się również do opracowania europejskiej strategii w zakresie białka. (ks)

EKES zwraca uwagę na potrzebę opracowania planu działania UE na rzecz dyplomacji kulturalnej

W nowym raporcie EKES zaproponował, by UE przyjęła pełnoprawny, wieloletni i strategiczny plan działania, by w pełni wykorzystać potencjał dyplomacji kulturalnej.

Choć kultura – jako instrument polityki zagranicznej Unii Europejskiej – od 17 lat znajduje się w programie działań, nigdy nie stała się prawdziwym priorytetem. W opinii EKES zaznaczył, że teraz, gdy wojna zawitała

znowu na kontynent europejski, kultura musi jeszcze bardziej niż wcześniej stać się istotnym nośnikiem strategicznym polityki zagranicznej UE.

Kultura może być ważnym atutem w obrębie Europy, a także w kreowanym przez UE na zewnątrz wizerunku – stwierdził sprawozdawca opinii **Luca Jahier**.

Luca Jahier podkreślił szczególnie wagę dziedzictwa kulturowego jako politycznie drażliwej i bardzo złożonej kwestii, a co za tym idzie – jako potężnego i uzupełniającego oręża dyplomatycznego w podejściu UE do pokoju, bezpieczeństwa i zrównoważonego rozwoju.

Solidny wieloletni plan strategiczny na rzecz dyplomacji kulturalnej powinien dotyczyć ochrony, restauracji i odbudowy dziedzictwa na obszarach zmagających się z klęskami żywiołowymi, kryzysami i konfliktami. Powinien również zawierać mapę istniejących inicjatyw, dzięki czemu stworzono by platformę UE ds. międzynarodowych stosunków kulturalnych, oraz przewidywać oddzielną strukturę w Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych kierowaną przez specjalnego wysłannika UE ds. stosunków kulturalnych.

W przyjętej na sesji plenarnej EKES-u w październiku [opinii z inicjatywy własnej w sprawie roli dyplomacji kulturalnej](#) podkreślono znaczenie wymiaru kulturalnego w obecnym kontekście geopolitycznym, co jest w pełni zgodne z realizacją Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030. (mt)

Mobilność?? trzeba uznać za prawo indywidualne

W opinii z inicjatywy własnej przyjętej na październikowej sesji plenarnej EKES wezwał do uznania mobilności za prawo indywidualne i dobro publiczne, które musi być dostępne dla wszystkich.

W [opinii EKES-u](#), opracowanej przez **Kristinę Krupavičienė** i **Dovilę Juodkaitė**, podkreśla się, że zrównoważona mobilność może skutecznie przyczynić się do zielonej odbudowy UE. Przyjazny dla środowiska i użytkowników transport publiczny jest w stanie rzeczywiście napędzać odbudowę po pandemii COVID-19.

Pandemia zadziałała jak katalizator i unaoczniała, że transport publiczny to fundamentalna usługa świadczona w interesie publicznym, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że zapewnia dostęp do miejsca pracy i do usług pracownikom pierwszej linii walki z pandemią oraz słabszym grupom – zauważa **Kristina Krupavičienė**.

Według EKES-u Unia Europejska potrzebuje odpowiednich strategii, by zmodernizować mobilność i usprawnić transport publiczny, czyniąc go atrakcyjniejszym i bardziej dostępnym dla obywateli i obywateli, szczególnie tych o niskich dochodach.

Transport publiczny może odegrać zasadniczą rolę w odbudowie po pandemii: może pomóc zaradzić problemom związanym ze zmianą klimatu, a jednocześnie poprawić jakość życia, umożliwiając ludziom pracę, życie towarzyskie i dostęp do kultury. Wdrożenie mobilności zgodnej z zasadami zrównoważonego

rozwoju wymaga jednak silnego zaangażowania politycznego ze strony wszystkich podmiotów na wszystkich szczeblach.

*Apelujemy do Komisji Europejskiej, aby ustanowiła wymierne ambitne cele sprzyjające przestawianiu się z samochodów prywatnych na transport zbiorowy i aktywną mobilność. Namawiamy też Unię Europejską i państwa członkowskie, aby wносиły wkład w transformację w kierunku bardziej ekologicznych rodzajów transportu, zwiększając ich atrakcyjność dla ogółu – wyjaśnia **Dovilė Juodkaitė**. (mp)*

EKES apeluje o większą autonomię UE w dziedzinie energii, żywności, wody i surowców, aby lepiej radziła sobie z kryzysami

EKES wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania planu zwiększenia gotowości UE na wypadek sytuacji kryzysowych. Plan powinien zwłaszcza zwiększyć suwerenność UE w zakresie wytwarzania energii, produkcji żywności i wody oraz wydobycia surowców.

W obliczu zbliżającej się zimy i zaniepokojenia obywateli kosztami energii EKES pragnie, by UE zwiększyła swoją odporność i tym samym – zdolność pokonania przyszłych kryzysów.

W przyjętej na ostatniej sesji plenarnej [opinii z inicjatywy własnej](#) EKES podkreślił przekonanie, że we wszystkich obszarach polityki energetycznej trzeba uwzględnić stałe dążenie do zwiększenia odporności systemów energetycznych na katastrofy naturalne, kryzysy polityczne oraz inne sytuacje nadzwyczajne.

Powinno to obejmować cały łańcuch produkcji, w tym badania i rozwój, przetwarzanie surowców, projektowanie, wytwarzanie, instalację, uruchomienie i konserwację obiektów na jednolitym rynku UE. Autonomia pomogłaby wykorzenić ubóstwo energetyczne i bezrobocie.

Sprawozdawca opinii **Paul Rübig** zaapelował również o wsparcie obywateli i konsumentów, którzy chcą zainwestować we własną produkcję energii i efektywność energetyczną: *Potrzebne są kampanie informacyjne, bodźce podatkowe i dotacje, a na całym rynku wewnętrznym i także poza Unią Europejską musimy zbudować nową infrastrukturę transportową.*

Oprócz tego EKES zwrócił się również, by za pomocą nowych strategii rynku wewnętrznego w zakresie wydobycia i recyklingu zapewnić dostawy krytyczne takich surowców, jak miedź, lit, kobalt i metale ziem rzadkich. Zalecił ochronę źródeł ropy naftowej, węgla, gazu, uranu, wody, żywności i paszy oraz opracowanie planów reglamentacji energii, żywności, wody i urządzeń sanitarnych.

Ośrodki innowacji cyfrowych wzmacniają? pozycję ekologicznych i cyfrowych MŚP

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) zaleca wzmocnienie ośrodków innowacji cyfrowych, by rozwinąć zdolności innowacyjne UE na drodze do zrównoważonej przyszłości. Te ośrodki zapewniają cenną infrastrukturę dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), którym w przeciwnym razie trudno byłoby stać się bardziej ekologicznymi i cyfrowymi.

UE pozostaje w tyle za USA i Japonią, jeśli chodzi o inwestycje w badania i rozwój w relacji do PKB (2,32% w 2020 r. w porównaniu z 3,08% w Stanach Zjednoczonych i 3,2% w Japonii).

EKES uważa, że należy zwiększyć inwestycje UE w badania i rozwój do poziomu 3% PKB, i w tym celu w przyjętej na październikowej sesji plenarnej [opinii z inicjatywy własnej](#) przedstawił szereg zaleceń w sprawie optymalnego wykorzystania [ośrodków innowacji cyfrowych](#).

Sprawozdawca opinii **Giuseppe Guerini** stwierdził: *Transformacja cyfrowa oddziałuje na całe europejskie społeczeństwo, nie tylko na gospodarkę. Jej bezpośredni wpływ można zaobserwować podczas realizacji celów klimatycznych wytyczonych w Europejskim Zielonym Ładzie oraz celów zrównoważonego rozwoju ONZ, lecz przede wszystkim w wielu dziedzinach przejawia się jej oddziaływanie społeczne.*

Zabierając głos w sprawie znaczenia ośrodków innowacji cyfrowych, współsprawozdawca **Nicos Epistithiou** dodał: *Ośrodki innowacji cyfrowych sprawują funkcję punktów kompleksowej obsługi, które zapewniają MŚP wytyczne dotyczące transformacji cyfrowej i ekologicznej. W ramach tych ośrodków kooperować ze sobą muszą związki zawodowe, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, związki pracodawców i władze publiczne.*

Ośrodki opierają się na współpracy regionalnej między różnego rodzaju organizacjami. Pełnią funkcję platform do testowania rozwiązań technologicznych przed dokonaniem inwestycji i mogą służyć do wymiany najlepszych praktyk oraz do rozwijania umiejętności cyfrowych.

Sieć tych ośrodków w Europie przechodzi obecnie gruntowną restrukturyzację, lecz EKES jest zaniepokojony, że brakuje jasnej wizji ich przyszłego rozwoju.

UE musi wypracować wspólną reakcję na wstrząsy systemowe, by nie narażać na szwank celów? rodowych i nie pozostawić nikogo w tyle

W dwóch nowo przyjętych opiniach EKES prezentuje zaktualizowane stanowisko wobec przygotowanej przez Komisję rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego na 2022

r. przedstawiającej przyszłe priorytety unijnej polityki gospodarczej i w zakresie zatrudnienia. Odnosi się także do zaleceń w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro na 2022 r. Komitet wzywa do przyjęcia wyważonego podejścia, które nie zagrozi realizacji unijnych celów społecznych i środowiskowych.

EKES podkreśla, że z uwagi na wzrost cen energii i żywności konieczne jest stworzenie siatki bezpieczeństwa socjalnego dla osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji. Ponadto ze względu na rekordowo wysoki poziom inflacji Europejski Bank Centralny (EBC) powinien przeanalizować skutki uboczne swojej polityki pieniężnej, na przykład jej wpływ na wzrost i zatrudnienie. Natomiast wzrost długu publicznego wymaga poczynienia postępów w reformie paktu stabilności i wzrostu.

*Apelujemy o wyważone podejście polityczne, które zapewni sprawiedliwość i osiągnięcie celów środowiskowych, zwłaszcza w czasach kryzysu – stwierdziła **Judith Vorbach**, sprawozdawczyni [opinii dodatkowej w sprawie rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego 2022](#). To podejście było, jest i będzie podstawą dobrobytu i konkurencyjności UE i zapewnia jej większą konwergencję i odporność.*

Juraj Sipko, sprawozdawca [opinii dodatkowej w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro na 2022 r.](#) dodał: *Musimy wspólnie rozwiązać problem bezprecedensowych wstrząsów systemowych, z którymi boryka się obecnie świat. Opóźnienie w przyjęciu i wdrożeniu środków może mieć daleko idące konsekwencje, nie tylko w postaci strat materialnych, ale także dla życia ludzkiego.* (tk)

Galia Ackerman

[Głównymi tematami seminarium „Człowiek UE” po:
wzrostu wpływów wojny w Ukrainie na UE by
by rozszerzenie, komunikacja i energia](#)

Ogromne wyzwania, które postawiła przed Europą rosyjska agresja, były tematem corocznego seminarium EKES-u dla specjalistów ds. komunikacji z organizacji społeczeństwa

obywatelskiego pt. [„Zawirowania geopolityczne u wrót Europy: perspektywa społeczeństwa obywatelskiego” w dniach 24-25 października 2022 r. w Zagrzebiu w Chorwacji.](#)

Na seminarium, które zostało zorganizowane we współpracy z chorwacką Radą Społeczno-Gospodarczą (RSG), stwierdzono, że Unia Europejska powinna nie tylko wspierać Ukrainę i Ukraińców w życiu codziennym podczas wojny, lecz również podjąć rozważania nad długoterminową odbudową Ukrainy i jej drogą do członkostwa w UE.

Podczas seminarium odbyły się trzy dyskusje panelowe na temat: rozszerzenia UE, komunikacji w dobie kryzysu oraz energii.

W przemówieniu inauguracyjnym w Zagrzebiu **przewodnicząca EKES-u Christa Schweng** powiedziała: *Wyobraźmy sobie Ukrainę za parę lat. Mam świadomość, że trudno jest zachować pozytywne nastawienie, gdy wciąż docierają do nas wiadomości z pola bitwy, a pociski nadal codziennie uderzają w ukraińskie miasta, niszcząc sieci wodociągowe i powodując przerwy w dostawach prądu. W naszym dzisiejszym podejściu i obecnych pracach musimy kierować się myślą o przyszłości Ukrainy. Wyobrażam ją sobie jako*

odbudowany i dostatni kraj oparty na europejskich wartościach, który umożliwi obywatelkom i obywatelom powrót do godnego życia na swym terytorium.

Dlaczego Zachód tak bardzo się pomylił co do Władimira Putina? – **Galia Ackerman**, francusko-rosyjska pisarka, dziennikarka i historyczka zajęła się odpowiedzią na to pytanie w swym głównym wystąpieniu. Jej zdaniem Putin realizuje tajny plan od początku swej kariery politycznej w Rosji.

Jednak niektórzy mieszkańcy Zachodu nie potrafili dostrzec jego prawdziwych celów lub woleli ich nie widzieć. *Władimir Putin, który został przeszkolony przez KGB, ma mentalność i poczucie etyczne typowego kagieby. Zgadza się, że ktoś będący wytworem KGB może być zdolny do tego, by wywieść większość świata w pole* – stwierdziła **Galia Ackerman**.

Do mówców, którzy zainaugurowali wydarzenie, należeli chorwacki minister pracy, systemów emerytalnych, rodziny i polityki społecznej **Marin Piletić**, szefowa Biura Parlamentu Europejskiego w Chorwacji **Violeta Simeonova Staničić**, szefowa działu ds. mediów w Przedstawicielstwie Komisji Europejskiej w Chorwacji **Andrea Čović Vidović** oraz szef chorwackiego stowarzyszenia dziennikarzy **Hrvoje Zovko**.

Wprowadzenie do trzech dyskusji panelowych wygłosili przewodniczący Grupy Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego **Seamus Boland**, przewodniczący Grupy Pracowników w EKES-ie **Oliver Röpke** oraz członek Grupy Pracodawców i przewodniczący Sekcji Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Obywatelstwa w EKES-ie **Aurel Laurențiu Plosceanu**.

Dyskusja panelowa, od której rozpoczęło się seminarium, pt. „W cieniu wojny: nowy kontekst geopolityczny Europy i jego konsekwencje dla przyszłości UE” dotyczyła głównie wpływu działań Rosji na Bałkany oraz płynących z tego wniosków dla Ukrainy, jeśli chodzi o rozszerzenie UE.

Jednym z tematów dyskusji panelowej pt. „Komunikacja w dobie kryzysu” był udział Zachodu w batalii na narracje przeciwko putinowskiej Rosji. Członkowie panelu podkreślili silną rolę Rosji w szerzeniu propagandy poza Europą i Ameryką Północną i zwrócili uwagę na coraz większą potrzebę zaangażowania profesjonalistów i wolontariuszy w walkę z dezinformacją w Europie.

Podczas dyskusji panelowej „Rewolucja energetyczna z perspektywy wojny i celów klimatycznych – wyzwania dla Zielonego Ładu” poruszono poważne problemy związane z rynkiem energii, które pogłębiły się wskutek wojny. Przedmiotem debaty były wyzwania dla transformacji energetycznej, wnioski płynące z uzależnienia od Rosji (co dotyczy teraz również Chin), a także pozytywne i negatywne strony energii jądrowej.

Organizację seminarium wsparły również Biuro Parlamentu Europejskiego i Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Chorwacji. (II)

AKTUALNO?CI Z GRUP

Seminarium z udziałem komisarz Ylvy Johansson. „Unijna polityka migracji ekonomicznej: reagowanie na potrzeby rynku pracy i w zakresie umiejętności”

Grupa Pracodawców w EKES-ie

Zdaniem pracodawców coraz większa rola migracji ekonomicznej jest elementem ogólnej kombinacji polityki UE w zakresie zapewniania umiejętności i siły roboczej potrzebnych europejskim przedsiębiorstwom, by były konkurencyjne, produktywne i innowacyjne. Debata o roli takiej migracji jako elementu działań politycznych UE na rzecz zwiększenia dostępności wykwalifikowanej siły roboczej toczy się w kontekście malejącej liczby ludności w wieku produkcyjnym, stagnacji wewnątrzunijnej mobilności i niedopasowania umiejętności oraz niedoborów siły roboczej w wielu sektorach.

Uczestnicy seminarium „Unijna polityka migracji ekonomicznej: reagowanie na potrzeby rynku pracy i w zakresie umiejętności” przeanalizowali, w jaki sposób unijna polityka migracji ekonomicznej może pomóc w wypromowaniu podejścia do migracji opartego w większym stopniu na zapotrzebowaniu. Rozważono podczas niego różne narzędzia, podejścia polityczne i inicjatywy na szczeblu unijnym, krajowym i sektorowym, które kształtują rolę, jaką migracja odgrywa w zaspokajaniu potrzeb pracodawców w zakresie umiejętności.

Wydarzenie to było współorganizowane 7 listopada 2022 r. przez BusinessEurope i Grupę Pracodawców EKES-u. Wśród prelegentów i uczestników znaleźli się **Ylva Johansson**, komisarz do spraw wewnętrznych, oraz przedstawiciele Komisji Europejskiej, Cedefopu, unijnych i krajowych partnerów społecznych, władz krajowych, a także członkinie i członkowie EKES-u.

Podczas wydarzenia przewodniczący Grupy Pracodawców EKES-u **Stefano Mallia** podkreślił znaczenie migracji ekonomicznej: *W sytuacji, gdy sama siła robocza w UE nie jest wystarczająca, aby utrzymać funkcjonowanie europejskiej gospodarki, UE i państwa członkowskie muszą nadal ułatwiać migrację wykwalifikowanych pracowników z państw spoza UE, a państwa członkowskie powinny zapewnić, aby ich systemy krajowe – na przykład testy rynku pracy – ułatwiały skuteczne rozwiązanie problemu niedoboru siły roboczej i umiejętności.*

Ze stanowiskiem tym zgodził się **Markus Beyrer**, dyrektor wykonawczy BusinessEurope: *Wzywamy Komisję Europejską do poczynienia postępów w kierunku unijnego systemu migracji ekonomicznej opartego na wyrażeniu zainteresowania, tak aby Europa stała się bardziej atrakcyjna dla utalentowanych pracowników z całego świata. Z niecierpliwością oczekujemy na wkład w opracowanie wraz z Komisją pełnej wersji proponowanej puli talentów, tak aby była ona dobrze dopasowana do potrzeb pracodawców w całej Europie.*

Dyskusje pokazały, że współpraca i koordynacja między UE, państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami (zwłaszcza pracodawcami) jest potrzebna, aby unijna polityka migracji ekonomicznej pomogła w promowaniu podejścia do migracji opartego w większym stopniu na zapotrzebowaniu. Unijna pula talentów może odegrać ważną rolę w kojarzeniu migrantów z państw spoza UE z dostępnymi miejscami pracy. Nowa unijna platforma w dziedzinie migracji, która ma ulepszyć zarządzanie migracją zarobkową, przedstawiona w pakiecie dotyczącym umiejętności i talentów, powinna poprawić współpracę i koordynację między

wszystkimi zainteresowanymi stronami. Biorąc pod uwagę znaczenie dobrze funkcjonujących krajowych ram polityki migracyjnej, Komisja powinna określić możliwości wzajemnego uczenia się i wzajemnej oceny w takich kwestiach, jak zapewnienie regularnie aktualizowanych wykazów zawodów deficytowych i skutecznych testów rynku pracy.

Pełne podsumowanie wydarzenia można znaleźć tutaj: <https://www.eesc.europa.eu/pl/news-media/news/eu-economic-migration-policies-responding-labour-market-and-skills-needs-0> (dv)

Wzmocnienie demokracji w miejscu pracy

Grupa Pracowników w EKES-ie

Grupa Pracowników odbyła w tym miesiącu posiedzenie, na którym omówiono kluczową dla związków zawodowych kwestię demokracji w miejscu pracy. Informowanie pracowników i ich przedstawicieli oraz konsultowanie się z nimi przy podejmowaniu decyzji w przedsiębiorstwie ma bardzo istotne znaczenie. Konsultacje sprzyjają lepszemu wynagrodzeniu i lepszym warunkom dla pracowników, co z kolei zwiększa ich wydajność i

zaangażowanie. Przedsiębiorstwa, które wspierają demokrację w miejscu pracy, osiągają znacznie lepsze wyniki i są bardziej innowacyjne. Trwająca transformacja ekologiczna i cyfrowa uwydatniła pilną potrzebę stworzenia solidnych ram prawnych wspierających demokrację w miejscu pracy.

Oliver Röpke, przewodniczący Grupy Pracowników w EKES-ie, powitał uczestników i podkreślił wpływ ogólnoświatowej pandemii i rosyjskiej napaści na Ukrainę na gospodarkę europejską. Spotkanie zostało następnie otwarte przez **Aurelio Fernández López**a, członka Stałego Przedstawicielstwa Hiszpanii przy UE, który zapewnił uczestników, że demokracja w miejscu pracy będzie kluczowym priorytetem hiszpańskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej. Główne przemówienie wygłosił **Rolf Schmachtenberg**, sekretarz stanu w niemieckim Federalnym Ministerstwie Pracy i Spraw Społecznych. Wyjaśnił, jak uczestnictwo pracowników i współdecydowanie stały się podstawą niemieckiego sukcesu gospodarczego.

Druga dyskusja tego dnia dotyczyła roli demokracji w miejscu pracy w utrzymaniu norm pracy w łańcuchach dostaw. Członkini Grupy Pracowników **Maria del Carmen Barrera Chamorro** wspomniała o swojej niedawno przyjętej opinii w sprawie godnej pracy na całym świecie. Poparła wysiłki Komisji w tej dziedzinie, stwierdziła jednak, że obecne propozycje wykluczają udział związków zawodowych i rad pracowniczych.

Podsumowując debatę, **Oliver Röpke** powiedział, że popołudniowa dyskusja będzie przyczynkiem do bieżących prac EKES-u w dziedzinie demokracji w miejscu pracy. Kwestią tą muszą się zająć wspólnie europejskie związki zawodowe.

Bez udziału społeczeństwa obywatelskiego nie dojdzie do sprawiedliwej transformacji w kierunku społeczeństwa niskoemisyjnego.

Grupa Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego w EKES-ie

Naukowcy, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, władze regionalne i krajowe oraz członkowie EKES-u spotkali się w październiku 2022 r. na konferencji w miejscowości Dolní Vítkovice, w dawnym górniczo-hutniczym regionie przemysłowym wokół Ostrawy. Konferencję poświęconą przekształcaniu kraju morawsko-śląskiego w dążeniu do sprawiedliwej społecznie transformacji zorganizowała Grupa Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego w EKES-ie w ramach czeskiej prezydencji w Radzie UE. Wzięli w niej udział m.in.: minister środowiska Republiki Czeskiej Anna Hubáčková, były komisarz europejski Vladimír Špidla oraz przewodnicząca EKES-u Christa Schweng.

Otwierając konferencję, przewodniczący Grupy Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego w EKES-ie **Séamus Boland** podkreślił pilną potrzebę sprawiedliwej transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu oraz zapewnienia przez podmioty społeczeństwa obywatelskiego, że nikt nie pozostanie w tyle. Powiedział on: *Europejski Zielony Ład i transformacja cyfrowa UE są współzależne i kluczowe dla unijnej strategii niezależności geostrategicznej od Rosji. Musimy jednak przenieść tę wielką strategiczną wizję UE na poziom lokalny. Niczego bowiem nie osiągniemy bez zaangażowania społeczności lokalnych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Musimy włączyć je bezpośrednio w procesy oddolne, tworząc wspólnie kreatywne i zrównoważone rozwiązania z myślą o zrównoważonej przyszłości.*

Séamus Boland docenił znaczne wysiłki podejmowane w kraju morawsko-śląskim, by przekształcić go w zrównoważony i niskoemisyjny region. Podkreślił również wyzwanie związane z tożsamością wynikające z przekształcenia głównego ośrodka przemysłu stalowego Republiki Czeskiej zgodnie z zasadami gospodarki niskoemisyjnej. Proces ten będzie bez wątpienia wymagał przemyslenia lokalnej tożsamości.

Jeden z głównych wniosków konferencji mówi o tym, że społecznie sprawiedliwa transformacja będzie możliwa jedynie pod warunkiem przygotowania szerokiego zestawu działań i środków, takich jak: zwiększenie inwestycji poprzez zagwarantowanie stałego dostępu do funduszy publicznych i prywatnych, skoncentrowanie się na małych projektach, usługach społecznych, infrastrukturze, innowacjach i badaniach naukowych, rolnictwie, rozwoju i spójności społecznej; dzielenie się wiedzą między branżami i sektorami oraz wyciąganie wniosków z najlepszych praktyk i pozytywnych przykładów. Wszystkie te działania i środki powinny w szczególności służyć tworzeniu możliwości zatrudnienia, zwiększaniu kwalifikacji pracowników, lepszej integracji i włączeniu społecznemu.

Organizacje społeczeństwa obywatelskiego muszą być bezpośrednio zaangażowane w realizację zmian w partnerstwie dzięki inkluzywnemu podejściu oddolnemu, tak aby zapewnić uczestnictwo i, docelowo, rzeczywiście sprawiedliwą transformację.

Więcej informacji na [stronie internetowej EKES-u](#). Pełny tekst zaleceń i wniosków, zdjęcia, filmy i prezentacje wszystkich zaproszonych mówców można znaleźć na [stronie wydarzenia](#). (jk/mr)

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

W marcu 2023 r. odbędą się dialogi młodzieży o demokracji

EKES przygotowuje się do dorocznego wydarzenia „Twoja Europa - Twoje zdanie”, podczas którego uczniowie z całej Europy będą mogli opowiedzieć o swojej aktywności obywatelskiej w

demokracji uczestniczącej.

Sesja „Twoja Europa - Twoje Zdanie” (YEYS!) odbywa się po raz czternasty, powracając po trzech latach do formuły niewirtualnej. Zostanie zorganizowana w dniach **23-24 marca 2023 r.** pod hasłem „Dialogi młodzieży o demokracji”.

Wydarzenie odbędzie się po roku zdominowanym przez kryzys ukraiński, zagrożenia dla pokojowych państw oraz nieprzewidywalne wyzwania społeczne i gospodarcze prowadzące do zmian systemowych. Dlatego też jego uczestniczki i uczestnicy będą dociekać, jak podnieść wiedzę na temat wartości demokratycznych, a zarazem zachęcać do krytycznego myślenia, wzmocnienia pozycji młodzieży i jej uczestnictwa.

W ciągu dwóch dni uczniowie będą brać udział w szeregu warsztatów i interaktywnych zajęć. Uwieńczeniem spotkań będzie sporządzenie zestawu zaleceń, które zostaną przekazane instytucjom europejskim, a także europejskim strategom oraz decydentkom i decydentom na wysokim szczeblu.

Do 6 grudnia chęć udziału mogły zgłaszać szkoły ze wszystkich państw członkowskich UE oraz z siedmiu krajów kandydujących (Albanii, Mołdawii, Republiki Macedonii Północnej, Czarnogóry, Serbii, Turcji i Ukrainy).

W drodze losowania wyłoniona zostanie jedna szkoła z każdego kraju, a zwycięzcy wezmą udział w dwudniowym wydarzeniu, którego część będzie można obejrzeć w internecie za pośrednictwem kanałów mediów społecznościowych EKES-u.

Członkinie i członkowie EKES-u z odpowiednim wyprzedzeniem odwiedzą wszystkie wybrane szkoły, by przygotować uczniów i nauczycieli do wydarzenia. Wizyty mogą odbywać się osobiście lub zdalnie w okresie od stycznia do lutego 2023 r. Przed wizytami szkoły otrzymają dokumenty i materiały dydaktyczne (ck).

Wystawa EKES-u oddaje ho?d sportsmenkom z niepe?nosprawno?ci?

Z okazji Mi?dzynarodowego Dnia Os?b z Niepe?nosprawno?ci? (3 grudnia) EKES prezentuje wirtualn? wystaw? fotograficzn? „Czy znasz te sportsmenki?”

Wystawa sk?ada si? z serii plak?t?w przedstawiaj?cych sportsmenki z o?miu prowincji Andaluzji w Hiszpanii. Wszystkie z nich to zawodniczki z niepe?nosprawno?ci? intelektualn?, kt?re ?yj? dla sportu, a dzi?ki ogromnym wysi?kom, zar?wno w?asnym jak i swoich rodzin, mog? pokonywa? przeszkody, kt?re w przeciwnym razie uniemo?liwi?yby im aktywne uprawianie sportu.

Plakaty przedstawiaj? historie i do?wiadczenia 24 sportsmerek. Fotografie podkre?laj? odwag?, post?py i si?, kt?rymi charakteryzuj? si? te zawodniczki, wykorzystuj?ce sport wbrew wszelkim przeciwno?ciom

losu jako szans? na zmian? swojego ?ycia.

Wystaw? b?dzie mo?na obejrze? wirtualnie od 1 do 31 grudnia 2022 r. Jest to inicjatywa kulturalna zorganizowana w zwi?zku z [opini? EKES-u z inicjatywy w?asnej w sprawie: „Dzia?ania UE w okresie po pandemii COVID 19: skuteczniejsze o?ywienie gospodarcze dzi?ki sportowi”](#) (ck)

Zesp? redakcyjny

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Wsp? autorzy tego wydania

Amalia Tsoumani (at)
Daniela Marangoni (dm)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Luke Carroll (lc)
Marco Pezzani (mp)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinacja

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adres

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny
Budynek im. Jacques'a Delorsa, 99 Rue Belliard,
1040 Brussels, Belgia
tel. (+32 2) 546.94.76
e-mail: eescinfo@eesc.europa.eu

„EKES info” ukazuje się dziewięć razy do roku podczas sesji plenarnych Komitetu. „EKES Info” jest dostępne w 23 językach.

„EKES info” nie stanowi oficjalnego zapisu prac EKES-u. Po informacje tego typu należy sięgać do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej i innych publikacji Komitetu.

Powielanie naszych materiałów – z podaniem źródła „EKES info” – jest dozwolone (prosimy o przesłanie linku redaktorowi naczelnemu).

12/2022